

Det gyldne København: Christian 4.s bygninger og anlæg

PHILIP WU

Banerberg og Olsen

Banerberg og Olsen

Banerberg og Olsen

Banerberg og Olsen

Banerberg og Olsen

Banerberg og Olsen

Banerberg og Olsen

Banerberg og Olsen

Banerberg og Olsen

Banerberg og Olsen

Banerberg og Olsen

Banerberg og Olsen

Banerberg og Olsen

Banerberg og Olsen

Banerberg og Olsen

Banerberg og Olsen

Banerberg og Olsen

Banerberg og Olsen

Banerberg og Olsen

Banerberg og Olsen

Banerberg og Olsen

Banerberg og Olsen

Banerberg og Olsen

Banerberg og Olsen

Banerberg og Olsen

Banerberg og Olsen

Banerberg og Olsen

Banerberg og Olsen

Banerberg og Olsen

Banerberg og Olsen

Banerberg og Olsen

Banerberg og Olsen

Banerberg og Olsen

Banerberg og Olsen

Banerberg og Olsen

Banerberg og Olsen

Banerberg og Olsen

Banerberg og Olsen

Banerberg og Olsen

Banerberg og Olsen

Banerberg og Olsen

Banerberg og Olsen

Banerberg og Olsen

Banerberg og Olsen

Banerberg og Olsen

Banerberg og Olsen

Banerberg og Olsen

Banerberg og Olsen

Banerberg og Olsen

Banerberg og Olsen

Banerberg og Olsen

Banerberg og Olsen

Banerberg og Olsen

Banerberg og Olsen

Banerberg og Olsen

Banerberg og Olsen

Banerberg og Olsen

Banerberg og Olsen

Banerberg og Olsen

Banerberg og Olsen

Banerberg og Olsen

Banerberg og Olsen

Banerberg og Olsen

Banerberg og Olsen

Banerberg og Olsen

Banerberg og Olsen

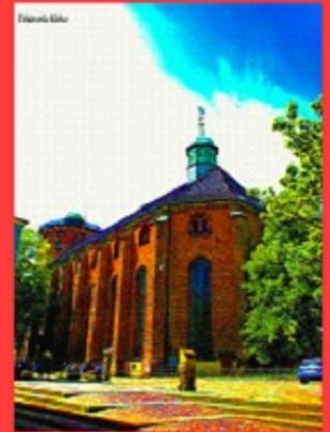
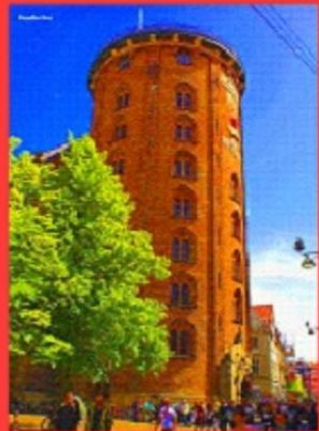
Banerberg og Olsen

Banerberg og Olsen

Banerberg og Olsen

Banerberg og Olsen

Banerberg og Olsen

DANKINKBH.DK

Det gyldne København

[Tøjhuskomplekset \(Tøjhuset og Proviantgården\)](#)

[Rosenborg](#)

[Bryghuset](#)

[Holmens Kirke](#)

[Regensen](#)

[Børsen](#)

[Rundetårn](#)

[Trinitatis Kirke](#)

[Nyboder](#)

[Rosenborg Slotshave \(Kongens Have\)](#)

[Christianshavn](#)

[Caritasspringvandet](#)

[Kildehenvisninger](#)

[Kolofon](#)

Tøjhuskomplekset (Tøjhuset og Proviantgården)

Historie:

De lange bygninger ved Det Kongelige Biblioteks have på Slotsholmen er Tøjhuset og Proviantgården. Begge blev bygget af Christian 4. i 1604 og i 1606 med **Berendt Petersen van Campen** som arkitekt.

Bygningerne blev bygget som forsyningsbygninger for Christian 4. s forsyningshavn for flåden. Selve havnebassinet blev først anlagt i 1620'erne og lå hvor, haven ligger i dag.

Tøjhuset var for våben, kanoner, krudt, ammunition, kugler, krigstrofæer og Christian 4.s fyrværkeri. Dengang bygningen stod færdig, var det Europas næstlængste tøjhus. Kun overgået af tøjhuset i Venedig ved **Arsenale di Venezia** i det nuværende Italien.

Proviantgården var for mad, drikke, tøj og støvler. Murstenene som bygningen er bygget af, menes at komme fra nedrevne katolske kirker i Roskilde.

Fra 1867 til 1868 blev havnebassinet og indsejling opfyldt. Minderne om dengang haven var en havn, er de to rustne fortøjningsringe på den lave mur foran Rigsarkivet.

Tøjhuset er desværre i dag en genopbygning fra 1655 og spiret på det 8-kantede trappetårn er en kopi fra 1680, da det brændte i 1647. Det huser et af Europas rigeste våbenmuseer under navnet **Krigsmuseet**.

Proviantgården er desværre i dag en genopbygning fra 1993, da den har været brændt i 1626, 1719 og 1992. Den huser **kontorer for Folketinget**. Det store trappetårn og

hovedindgang med en fronton på toppen er en tilbygning fra 1772.

På grunden hvor Det Kongelige Bibliotek ligger i dag, lå havnens indsejling og *Galejhuset*, som blev bygget i 1605 med **Joseph Matzen** som arkitekt.

Efter en brand i 1719 blev *Galejhuset* brugt som flådens bageri, værksted og seletøjskammer. I 1902 blev det delvist revet ned for at skaffe plads til Det Kongelige Bibliotek, som stod færdig i 1906.

I dag er resterne af *Galejhuset* en del af Det Kongelige Bibliotek stueetage og huser **Dansk Jødisk Museum**.

Hvorfor anlagde Christian 4. Tøjhushavnen på Slotsholmen, da flådens base var på Bremerholm overfor?:

Placeringen på Slotsholmen var allerede bestemt af farfaderen Christian 3.. Grunden var, at kongen ville holde flåden ved magt fra Københavns Slot.

Havnens form som et 4-længet anlæg var for, at forsyningerne af skibene skulle være hemmelige.

Dermed var anlæggelsen af havnen Christian 4.s udførelse af farfaderens plan.

Hvorfor byggede Christian 4. Tøjhuset?:

For at afløse det gamle, som var en bindingsværksbygning. Det blev bygget i perioden fra 1550 til 1560 af farfaderen Christian 3. og faderen Frederik 2. Det blev revet ned i 1662 af sønnen Frederik 3..

Tøjhuset set fra øst

Tøjhuset set fra nord

Tøjhuset set fra vest